

Test Booklet Code & No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्र.

D

Paper-III
SANSKRIT

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

MAY - 04316

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 16

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थीनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूप केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

MAY - 04316/III—D

Sanskrit
Paper III
संस्कृतम्
तृतीयं प्रश्नपत्रम्

समयः : 2½ घंटे]

[पूर्णाङ्कः : 150

- सूचना : (i) अस्मिन् पत्रे 75 बहुविकल्पाः प्रश्नाः सन्ति ।
(ii) प्रतिप्रश्नं द्वौ अङ्कौ स्तः ।
(iii) सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

<p>1. अवस्तु नाम किम् ?</p> <p>(A) सर्वं वस्तुनाम अवस्तु</p> <p>(B) ब्रह्म नाम अवस्तु</p> <p>(C) जलं नाम अवस्तु</p> <p>(D) अतोऽन्यदखिलम् (ब्रह्मणः व्यनिरिकमखिलम्) अवस्तु</p> <p>2. आवरणशक्तिर्नाम का ?</p> <p>(A) विक्षेपशक्तिः</p> <p>(B) ज्ञानशक्तिः</p> <p>(C) आच्छादकशक्तिः</p> <p>(D) क्रियाशक्तिः</p> <p>3. शब्दः कस्य गुणः ?</p> <p>(A) वायोः</p> <p>(B) पृथिव्याः</p> <p>(C) अपाम्</p> <p>(D) आकाशस्य</p>	<p>4. सांख्यैः कतिविधं प्रमाणमिष्टम् ?</p> <p>(A) त्रिविधम्</p> <p>(B) द्विविधम्</p> <p>(C) चतुर्विधम्</p> <p>(D) षड्विधम्</p> <p>5. कारणगुणात्मकत्वात् कस्य अव्यक्तमपि सिध्यति ।</p> <p>(A) कारणस्य</p> <p>(B) कार्यस्य</p> <p>(C) पुरुषस्य</p> <p>(D) प्रधानस्य</p> <p>6. अधस्तनेषु युग्मपर्यायेषु योग्यं विचिनुत —</p> <p>(a) प्रत्ययसर्गः (p) अष्टादश</p> <p>(b) तामिस्रः (q) दशविध</p> <p>(c) विपर्ययः (r) चतुर्विधः</p> <p>(d) महामोहः (s) पञ्चविधः</p> <p>(A) ar bp cs dq</p> <p>(B) ap bq cr ds</p> <p>(C) aq bs cq dp</p> <p>(D) as br cp dr</p>
--	---

7. शाब्दीभावनायाः साध्यांशे किमन्वेति ?

- (A) स्वर्गः
- (B) यागः
- (C) आर्थीभावना
- (D) लिङ्गाविज्ञानम्

8. अधस्तनेषु युगपर्यायेषु योग्यं विचिनुत —

- (a) ब्रीहीनवहन्ति (p) परिसंख्याविधिः
- (b) पञ्चपञ्चनखा भक्ष्याः (q) नियमविधिः
- (c) अग्निहोमस्य भेषजम् (r) विशिष्टविधिः
- (d) सोमेन यजने (s) अनुवादः

- (A) as br cp dq
- (B) aq bp cs dr
- (C) ar bs cq dp
- (D) ap bq cr ds

9. अधस्तनेषु सत्यासत्यपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत कर्मजन्यफलस्वाम्यं नाम —

- (a) कर्माजन्यफलभोक्तृत्वम्
- (b) कर्मजन्याफलभोक्तृत्वम्
- (c) कर्मजन्यफलभोक्तृत्वम्
- (d) कर्मजन्यफलाभोक्तृत्वम्
- (A) असत्यम्, असत्यम्, असत्यम्, सत्यम्।
- (B) सत्यम्, असत्यम्, असत्यम्, असत्यम्।
- (C) असत्यम्, असत्यम्, सत्यम्, असत्यम्।
- (D) सत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, असत्यम्।

10. रामायणे कति काण्डानि सन्ति ?

- (A) पञ्च
- (B) षट्
- (C) सप्त
- (D) अष्टौ

11. “यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले”

इत्येतत् वाक्यं कमनुसरति ?

- (A) रामायणम्
- (B) भगवद्गीता
- (C) महाभारतम्
- (D) ईशावास्योपनिषद्

12. रामलक्ष्मणयोः अध्ययनं कुत्र जातम् ?

- (A) पितुः गृहे
- (B) तक्षशिलाविश्वविद्यालये
- (C) दण्डकारण्ये
- (D) वशिष्ठस्य आश्रमे

13. अधस्तनेषु सत्यासत्यपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत –
- (a) भवभूतिना महाभारतं लिखितम्।
 (b) रामायणे रामस्य कथा वर्तते।
 (c) दशरथः अजस्य पुत्र आसीत्।
 (d) दशरथस्य माता अरुंधती आसीत्।
 (A) असत्यम्, सत्यम्, सत्यम्, असत्यम्।
 (B) सत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, असत्यम्।
 (C) असत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, सत्यम्।
 (D) असत्यम्, असत्यम्, सत्यम्, सत्यम्।
14. उपलब्धेषु सर्वेषु रसेषु रामायणस्य अङ्गीरसरूपेण राराजते।
- (A) शान्तरसः
 (B) करुणरसः
 (C) वीररसः
 (D) शृङ्गाररसः
15. सुप्तमीनहृद इव कः तस्थौ ?
- (A) भृगुः
 (B) दूर्वासाः
 (C) वशिष्ठः
 (D) विश्वामित्रः
16. “अहो दुरन्ता बलवद्विरोधिता” कस्य वचनमिदम् ?
- (A) माघस्य
 (B) श्रीहर्षस्य
 (C) भारवेः
 (D) भवभूतेः
17. “सहसा विदधीत न क्रियाम्” इत्ययमुपदेशः केन प्रदत्तः ?
- (A) भीमेन
 (B) द्रौपद्या
 (C) युधिष्ठिरेण
 (D) वनेचरेण
18. कस्य गृहे वसता कृष्णेन नारदः दृष्टः ?
- (A) युधिष्ठिरस्य
 (B) वसुदेवस्य
 (C) शिशुपालस्य
 (D) बलरामस्य
19. नारद-वीणायाः नाम किम् ?
- (A) बृहती
 (B) महती
 (C) विपञ्ची
 (D) रुद्रवीणा

20. 'विद्वद्भिः सेवितः सद्भिर्नित्यमद्वेषरागिभिः हृदयेनाभ्यनुज्ञातः।' — कस्य लक्षणमिदम् ?
- (A) अनुरागस्य
(B) द्वेषस्य
(C) धर्मस्य
(D) मोहस्य
21. वानप्रस्थयति ब्रह्मचारिणामृक्थभागिनः।
क्रमेणाचार्यसच्छिष्यधर्मभ्रात्रेकतीर्थिनः॥
— इति याज्ञवल्क्यस्मृतौ कस्मिन् प्रकरणे वर्णितम् ?
- (A) स्वामिपालविवादप्रकरणे
(B) सीमाविवादप्रकरणे
(C) दायविभागप्रकरणे
(D) दत्ताप्रदानिकप्रकरणे
22. कस्मिन् युगे चतुष्पात् सकलो धर्म आसीत् ?
- (A) कलियुगे
(B) कृतयुगे
(C) द्वापरयुगे
(D) त्रेतायुगे
23. कति आढको भवेद् द्रोणः ?
- (A) चतुराढकाः
(B) द्वौ आढकाः
(C) पञ्चाढकाः
(D) षट्आढकाः
24. कः चाणक्यस्य शिष्यः आसीत् ?
- (A) राक्षसः
(B) पर्वतकः
(C) चन्द्रगुप्तः
(D) चन्दनदासः
25. प्रथमनाट्यप्रयोगः कदा जातः ?
- (A) इन्द्रध्वज-उत्सवप्रसङ्गे।
(B) विवाहप्रसङ्गे।
(C) ब्रह्मोत्सवप्रसङ्गे।
(D) दीपोत्सवप्रसङ्गे।
26. कौशिकीवृत्तिः केन निर्मिता ?
- (A) चन्द्रेण
(B) ब्रह्मणा
(C) परशुरामेण
(D) इन्द्रेण

27. “हतोऽपि लभते स्वर्गं जित्वा तु लभते यशः।

उभे बहुमते लोके नास्ति निष्फलता रणे॥”

— इति केन कस्मिन् नाटके उक्तम् ?

(A) पञ्चरात्रौ दुर्योधनेन।

(B) ऊरुभङ्गे दुर्योधनेन।

(C) कर्णभारे कर्णेन।

(D) मध्यमव्यायोगे घटोत्कचेन।

28. ‘शुचिः बिम्बग्राहे मणिः न मृदाञ्चयः’

उत्तररामचरितस्य वाक्यमिदं किं सूचयति ?

(A) रामलक्ष्मणयोः वैमत्यम्।

(B) आत्रेयी-वासन्तीकथोपकथनम्।

(C) रामसीताविलापम्।

(D) प्राज्ञजडक्षत्रप्रभेदम्।

29. रत्नावल्याः नायकः कः ?

(A) चारुदत्तः।

(B) दुष्यन्तः।

(C) दुर्योधनः।

(D) उदयनः।

30. न्यायशास्त्रे उक्तानां प्रमाणानां सङ्ख्या

कियती ?

(A) एकम्

(B) द्वे

(C) त्रीणि

(D) चत्वारि

31. परार्थानुमाने कति अवयवाः सन्ति ?

(A) त्रयः

(B) चत्वारः

(C) षट्

(D) पञ्च

32. सर्वव्याख्या विकल्पानां कति प्रयोजनानि

इष्टानि ?

(A) द्वयम्

(B) त्रयम्

(C) चत्वारि

(D) पञ्च

33. गौतमेन प्रवञ्चिताः हेत्वाभासाः कति विद्यन्ते ?

- (A) त्रयः
- (B) चत्वारः
- (C) पञ्च
- (D) षट्

34. अतियेशवाक्यार्थः कतिविधः ?

- (A) त्रिविधः
- (B) द्विविधः
- (C) चतुर्विधः
- (D) पञ्चविधः

35. अधस्तनवर्गयोः युग्मपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत —

- (a) स्कन्दगुप्तः (p) ग्वालियर
- (b) कनिष्कः (q) गिरनार
- (c) समुद्रगुप्तः (r) सारनाथ
- (d) मिहिरगुप्तः (s) अलाहाबाद

- (A) aq br cs dp
- (B) as br cq dp
- (C) ar bs cq dp
- (D) aq bs cp dr

36. ऋग्वेदे कति देवताः निर्दिष्टाः ?

- (A) त्रयस्त्रिंशत्
- (B) षट्त्रिंशत्
- (C) द्वात्रिंशत्
- (D) पञ्चत्रिंशत्

37. अधस्तनेषु युग्मपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत —

- (a) पृथिवी, अग्नि, सोमः (p) द्युदेवताः
- (b) रुद्रः वायुः, पर्जन्यः (q) सौर्याः
- (c) मित्रः सविता पूषन् (r) अन्तरिक्षदेवताः
- (d) वरुणः (s) भौमदेवताः

- (A) aq bp cs dr
- (B) ap br cs dq
- (C) as br cq dp
- (D) ar bs dp cq

38. अधस्तनवाक्यानां सत्यासत्यपर्यायेषु समीचीनं
विचिनुत -

- (a) ऋग्वेदे सरस्वती नदी वर्णिता।
(b) 'कविऋतुः' इति अग्नेः विशेषणम्।
(c) देवाः न प्रकाशन्ते।
(d) इन्द्रः ऋग्वेदे सौरदेवतारूपेण न प्रतिपादितः।
- (A) सत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, असत्यम्।
(B) असत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, सत्यम्।
(C) सत्यम्, सत्यम्, सत्यम्, सत्यम्।
(D) असत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, असत्यम्।

39. ऋग्वेदे वंशमण्डलानि कानि ?

- (A) 2-8
(B) 3-8
(C) 1-8
(D) 2-10

40. 'जिहीळानस्य' इत्यस्मिन् पदे कः धातुः ?

- (A) हा
(B) हेड्
(C) हु
(D) ह्वे

41. याकोबीमहोदयेन निर्णितः वेदकालः कः ?

- (A) इ.स.पू. 2000
(B) इ.स.पू. 3000
(C) इ.स.पू. 6000
(D) इ.स.पू. 1200

42. तदिदं विद्यास्थानं कात्स्न्यम्।

- (A) कल्पस्य
(B) ज्योतिषस्य
(C) शिक्षायाः
(D) व्याकरणस्य

43. अविद्यमाने सामान्येऽपि वाक्यमिदं पूरयत।
- (A) न संस्कारमाद्रियेत।
- (B) अक्षरवर्णसामान्यान्तिर्ब्रूयात्।
- (C) अर्थनित्यः परीक्षेत।
- (D) न त्वेव न निर्ब्रूयात्।

44. अधस्तनवर्गयोः समीचीनं युग्मपर्यायं विचिनुत —

- (a) स्तः (p) उपधाविकारः
- (b) गत्वा (q) आदिलोपः
- (c) तत्त्वा यामि (r) अन्तलोपः
- (d) राजा (s) वर्णलोपः

- (A) *as bp cq dr*
- (B) *ar bp cq ds*
- (C) *aq br cs dp*
- (D) *ap br cs dq*

45. आचार्यः कस्मात् ?

- (A) आचारं यातीति।
- (B) आचारं ग्राहयतीति।
- (C) आचारे रमते इति।
- (D) आचारम् आचिनोतीति।

46. तैत्तिरीयोपनिषदि कथितः पिता कः ?

- (A) ऐतरेयः
- (B) नचिकेता
- (C) सत्यकामः
- (D) वरुणः

47. विद्याविद्ययोः स्पष्टीकरणं कस्यामुपनिषदि विद्यते।

- (A) केनोपनिषदि
- (B) कठोपनिषदि
- (C) ईशोपनिषदि
- (D) बृहदारण्यकोपनिषदि

48. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तीनां वर्णनं कस्यामुपनिषदि ?

- (A) ईशोपनिषदि
- (B) बृहदारण्यकोपनिषदि
- (C) प्रश्नोपनिषदि
- (D) कठोपनिषदि

49. कस्याः उपनिषदः षडध्यायाः भवन्ति ?

- (A) बृहदारण्यकोपनिषदः
- (B) केनोपनिषदः
- (C) तैत्तिरीयोपनिषदः
- (D) ईशोपनिषदः

50. बादरायणसूत्रस्य प्रथमसूत्रं किम् ?

- (A) अथातो धर्मजिज्ञासा ।
- (B) अथातो ब्रह्मजिज्ञासा ।
- (C) अथ योगानुशासनम् ।
- (D) अथ शब्दानुशासनम् ।

51. अविनाभावनियमोऽदर्शनात् —

- (a) कार्यकारणभावात् ।
- (b) असदकरणात् ।
- (c) उपादानग्रहणात् ।
- (d) सर्वसम्भवात् ।

(A) सत्यम्, असत्यम्, सत्यम्, असत्यम् ।

(B) असत्यम्, सत्यम्, असत्यम्, सत्यम् ।

(C) सत्यम्, असत्यम्, असत्यम्, असत्यम् ।

(D) असत्यम्, सत्यम्, सत्यम्, सत्यम् ।

52. चित्तवृत्तयः कति विद्यन्ते ?

- (A) चतस्रः
- (B) तिस्रः
- (C) पञ्च
- (D) षट्

53. साध्यधर्मविशिष्टधर्मप्रतिपादकवचनं किमस्ति ?

- (A) निगमनम्
- (B) लिङ्गम्
- (C) प्रतिज्ञा
- (D) उदाहरणम्

54. शङ्कराचार्यैः विशेषाध्यासः कतिविधः वर्णितः ?

- (A) पञ्चविधः
- (B) षड्विधः
- (C) चतुर्विधः
- (D) त्रिविधः

55. योगाङ्गेषु कति नियमाः कथिताः ?

- (A) चत्वारः।
- (B) पञ्च।
- (C) षट्।
- (D) त्रयः।

56. साध्यविपर्ययव्याप्तो हेतुः कः ?

- (A) सव्यभिचारः।
- (B) सत्प्रतिपक्षः।
- (C) विरुद्धः।
- (D) निषिद्धः।

57. ब्रह्मसूत्रस्य प्रथमसूत्रे कयोः स्पष्टीकरणं कृतम् ?

- (A) आत्मब्रह्मणोः।
- (B) विद्याविद्ययोः।
- (C) इहपरयोः।
- (D) मायाविद्ययोः।

58. शङ्कराचार्याणां ब्रह्मसूत्रभाष्यस्य अपरं नामधेयं किम् ?

- (A) श्रीभाष्यम्
- (B) शारीरकमीमांसाभाष्यम्।
- (C) अणुभाष्यम्।
- (D) जीवभाष्यम्।

59. अधस्तनेषु युगपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत —

- (a) व्यक्तयः। (p) सूतम्।
 (b) सन्तानः। (q) रत्नम्।
 (c) सम्यक् चरित्रम्। (r) एकः।
 (d) व्रतम्। (s) क्रमोत्पन्नः।

(A) bq dp ar cs

(B) cp dq bs dr

(C) as br cq dp

(D) dr as cp bq

60. माहेश्वरसूत्रेषु कस्याक्षरस्य द्विरुक्तिः दृश्यते ?

- (A) जकारस्य
 (B) ट् कारस्य
 (C) हकारस्य
 (D) ल् कारस्य

61. सरस्वती-इष्टिः किमर्थं क्रियते ?

- (A) प्रायश्चित्तार्थम्
 (B) यज्ञार्थम्
 (C) विद्याध्ययनार्थम्
 (D) व्याकरणाध्ययनार्थम्

62. विकारापत्रमे सत्यां तामाहुः पराम्।

- (A) विकृतिम्
 (B) प्रकृतिम्
 (C) संस्कृतिम्
 (D) निष्कृतिम्

63. केषां प्रयोगः सविभक्तिका भवति ?

- (A) अनुयाजाः
 (B) प्रयाजाः
 (C) प्रतियाजाः
 (D) सुयाजाः

64. मनुष्याः कां वाचं वहन्ति ?

- (A) मध्यमाम्
 (B) प्रथमाम्
 (C) वैखरीम्
 (D) तुरीयम्

65. अनुविद्मिव ज्ञानं सर्वं भासते।

- (A) शब्देन
 (B) धर्मेण
 (C) दृश्येन
 (D) शक्त्या

66. 'कुमारी' पदे कः प्रत्ययः ?

- (A) डीप्
- (B) डीष्
- (C) डीन्
- (D) क्तिन्

67. एतेषु डीष्प्रत्ययस्य अपवादः कः ?

- (A) दिक् पूर्वपदान् डीप्।
- (B) दामहायनान्ताश्च।
- (C) सख्याऽव्ययादेर्डीप्।
- (D) शार्ङ्गर वाद्यजो डीन्।

68. 'क्तस्य च वर्तमाने' इति सूत्रेण कतमा विभक्तिः
विहिता।

- (A) तृतीया
- (B) चतुर्थी
- (C) पञ्चमी
- (D) षष्ठी

69. एतेषु कर्मप्रवचनीयसंज्ञपदं किम् ?

- (A) अप
- (B) अनु
- (C) अव
- (D) आ

70. 'वैतनेय' पदे कः प्रत्ययः ?

- (A) अण्
- (B) ढक्
- (C) यञ्
- (D) फञ्

71. अधस्तनवर्गयोः समीचीनं युग्मपर्यायं विचिनुत —

(a) सुखार्थं	(p) सप्तमी
(b) औपश्लेषिक	(q) तृतीया
(c) तुल्यार्थयोगः	(r) षष्ठी
(d) हेतुप्रयोगः	(s) चतुर्थी

- (A) as bp cq dr
- (B) aq br cs ds
- (C) ar bp cs dr
- (D) as bs cp dq

72. अधस्तनवाक्यानां सत्यासत्यपर्यायेषु समीचीनं

विचिनुत –

(a) बहुभाषाविद् (Polyglot) भाषाशास्त्रज्ञः

भवितुमर्हति।

(b) भाषाशास्त्रस्य ऐतिहासिकं तथा

वर्तमानकालिकं इति द्वे भेदे वर्तेते।

(c) कन्नडभाषा द्राविडकुलेऽन्तर्भवति।

(d) वायोः विरमणात् स्पर्शाः (stop)

आविर्भवन्ति।

(A) असत्यम्, असत्यम्, सत्यम्, सत्यम्।

(B) असत्यम्, सत्यम्, सत्यम्, सत्यम्।

(C) असत्यम्, असत्यम्, असत्यम्, असत्यम्।

(D) सत्यम्, सत्यम्, सत्यम्, सत्यम्।

73. कण्ठस्य विवरणात् कः ध्वनिः निर्मीयते ?

(A) विवृतः

(B) अघोषः

(C) घोषः

(D) कण्ठयः

74. नासिकाविवरणात् कः ध्वनिः निर्मीयते ?

(A) स्पर्शः

(B) अनुनासिकः

(C) अनुस्वारः

(D) घोषः

75. वेदान्तसारः किं प्रकारकः ग्रन्थः ?

(A) प्रकरणग्रन्थः

(B) वादग्रन्थः

(C) साधनग्रन्थः

(D) आकारग्रन्थः

MAY - 04316/III—D

ROUGH WORK